

Research Paper

Exploration of Gender Equality in Iraqi Football: A Qualitative Research

Yasir Abdulrazzaq Fakhri Alyasiri¹, Vajiheh Javani^{2*}, Fatemeh Abdavi²

1- Ph.D. student of sport management, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, IRAN.

2- Associate Professor, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, IRAN.

Received: 2022/12/23

Revised: 2023/02/26

Accepted: 2023/07/18

Use your device to scan and read
the article online

DOI:

10.30495/jzv.2023.31360.3944

Keywords:

Football, gender equality, Iraq.

Abstract

Introduction: The debate on gender equality in sports remains a controversial issue. Although women are equal to men according to the law, there is no such justice and equality in the world of sports. The purpose of this research is to investigate gender equality in Iraqi football.

Methods: The general approach of this research is qualitative, and the method used is the theme or thematic analysis. In this research, with a thematic approach, 17 professors and researchers who are active in the sociology and sports management field were selected with a purposeful sampling method. A semi-structured in-depth interview with open questions was used to collect data.

Findings: Based on the findings, a total of 77 basic themes, eight organizing themes, and three overarching themes were extracted and classified, and the organizing themes of the research include public culture, public support for men's football, gender stereotypes, family restrictions, gender inequality in cyberspace, media malfunction in Gender equality was gender inequality in financial opportunities and gender inequality in sports facilities, and the overarching theme included social challenges, media challenges, and unequal opportunity challenges. The results prove the existence of inequality and injustice in Iraqi football, which is essential, facing challenges that can achieve gender equality in Iraqi football if these challenges are successfully managed.

Citation: Alyasiri YAF, Javani V, Abdavi F. Exploration of gender equality in Iraqi football: A qualitative research. Quarterly Journal of Women and Society. 2023; 15 (54): 71-84.

*Corresponding Author: Vajiheh Javani

Address: Associate Professor, Department of Sport Management, Faculty of Physical Education & Sport Sciences, University of Tabriz, Tabriz, IRAN.

Tell: 04133393392

Email: v.javani@tabrizu.ac.ir

Extended Abstract

Introduction

Looking at the history of sports worldwide, we can see that sports have always been a domain based on men. Inequality is considered masculine, and its standards and values are rooted in ancient Greece (1, 2); That is, in most cities, sports and physical education have been exclusively in the hands of men. Sports have been invented and developed by men, and women have played a marginal role in the world of sports (3). Women's sports are one of the most sensitive issues among different strata of Iraqi society due to the debates that are due to the restrictions, traditions, and norms imposed by Iraqi society and "low" support by official institutions (4). On the other hand, observers believe that the situation of Women's sports in Iraq is serious due to neglect and the lack of basic requirements for developing this sport to intensify international participation and allocate funds for it. Soccer, the most popular sport in Iraq, is a significant unifying factor after years of war and turmoil.

Women's football in Iraq still suffers from an apparent deterioration, evident in the widening gap between it and its counterpart in Arab countries. This sport in Iraq was not a product of the past, but after increasing awareness of the importance of sports for women, it attracted many women. Considering the problems that still exist regarding gender equality in world football, this research will be conducted to study gender equality in Iraqi football.

Methods

The general research approach in this article is qualitative, and the method used is a theme or thematic analysis. Thematic analysis (TA) is a method for qualitative data analysis and one of the clusters of methods that focuses on

identifying the semantic pattern in a data set. This analysis is the process of identifying patterns or themes in qualitative data. In this method, the researcher has more freedom of action and does not need to refer to theoretical foundations, and can seek to discover his model.

According to the purpose of the research, the statistical population included 17 professors and researchers in Iraq who are active in the sociology and sports management field. Sampling continued in a targeted manner until theoretical saturation was reached. Theoretical saturation was observed from the 14th interview, but the researchers continued until the 17th interview to ensure the data's sufficiency. The researchers approached the interviewees with a prior appointment, and after a short explanation of the subject and purpose of the research, they interviewed for an average of 45 minutes. The interviews were conducted in a semi-structured format and open questions, recorded with the interviewees' consent and used in the coding stage.

Findings

From the analysis of data extracted from semi-structured interviews with sports professors and researchers (who are active in the field of sociology and sports management) in Iraqi football, three overarching themes were obtained as follows: social challenges, media challenges, and challenges of unequal opportunities.

Discussion

The results prove the existence of inequality and injustice in Iraqi football, which is essential, facing challenges that can achieve gender equality if these challenges are successfully managed. Gender equality in sports still faces

significant obstacles, varying from country to country. The disparity in wages ranges from local competition to international competition. Many women leave the sports profession hoping for a better job. Therefore, women are disadvantaged in their sports careers compared to men and cannot achieve their dreams; equality and justice should be achieved in football and all sports by applying whatever is necessary.

Sciences, University of Tabriz, Tabriz, Iran). This research is not in conflict with personal or organizational interests.

Conclusion

It can be said that in the long run, a sense of justice and fairness in terms of gender leads to a steady improvement in human resources functions.

Ethical Considerations

Compliance with ethical guidelines

All participants in the study participated in the study by filling out a consent form, and the researchers assured them that the results of the research were confidential.

Funding

All financial resources and costs for research and publication of the article have been paid by the authors and no financial support has been received.

Authors' contributions

The article is an excerpt from a Doctoral Thesis. The first author is the Ph.D student; the Second author is the supervisor of the dissertation and the responsible author; the third author is the advisor.

Conflicts of interest

This article is taken from the Doctoral Thesis entitled "Conceptualizaing of gender equality in Iraqi football" (Department of Sport Management, Faculty of Physical Education & Sport

مقاله پژوهشی

واکاوی برابری جنسیتی در فوتبال عراق: یک پژوهش کیفی

یاسر عبدالرزاق فخری الیاسری^۱، وجیهه جوانی^{۲*}، فاطمه عبدوی^۲

۱- دانشجوی مقطع دکترا رشته مدیریت ورزشی، گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

۲- دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

چکیده

هدف: برابری و عدالت جنسیتی در حوزه ورزش از مهم‌ترین مسائل است که سهم زنان از این نابرابری موجود در ورزش، بیشتر از مردان می‌باشد. هدف از پژوهش حاضر واکاوی برابری جنسیتی در فوتبال عراق است.

روش: رویکرد کلی این تحقیق از نوع کیفی و روش مورد استفاده تحلیل مضمون یا تماتیک است. در این پژوهش، با رویکرد تماتیک، ۱۷ تن از اساتید و پژوهشگرانی که در زمینه جامعه‌شناسی و مدیریت ورزشی در کشور عراق فعالیت دارند، با روش نمونه‌گیری هدفمند انتخاب شدند. برای جمع‌آوری داده‌ها از مصاحبه عمیق نیمه ساختار یافته با سوالات باز استفاده شد.

یافته‌ها: بر اساس یافته‌های پژوهش، در مجموع ۷۷ مضمون پایه، ۸ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ مضمون فراگیر استخراج و طبقه‌بندی شدند. مضمون‌های سازمان‌دهنده تحقیق شامل فرهنگ عمومی، حمایت عمومی از فوتبال مردان، کلیشه‌های جنسیتی، محدودیت‌های خانوادگی، نابرابری جنسیتی در فضای مجازی، کژکارکرد رسانه در برابری جنسیتی، نابرابری جنسیتی در فرصت‌های مالی و نابرابری جنسیتی در امکانات ورزشی بود. مضمون فراگیر شامل چالش‌های اجتماعی، چالش‌های رسانه‌ای و چالش‌های فرصت نابرابر بود. نتایج گواه وجود نابرابری و بی‌عدالتی در فوتبال عراق است و این مهم، با چالش‌هایی روبه‌رو است و توجه اساسی به این چالش‌ها، به منظور افزایش برابری و کاهش این شکاف جنسیتی ضروری می‌نماید.

تاریخ دریافت: ۱۴۰۱/۱۰/۰۲

تاریخ داوری: ۱۴۰۱/۱۲/۰۷

تاریخ پذیرش: ۱۴۰۲/۰۴/۲۷

از دستگاه خود برای اسکن و خواندن مقاله به صورت آنلاین استفاده کنید

DOI:
10.30495/jzv.2023.31360.3944

واژه‌های کلیدی:

فوتبال زنان، برابری جنسیتی، عراق

پژوهشگاه علوم انسانی و مطالعات فرهنگی
پرتال جامع علوم انسانی

* نویسنده مسئول: وجیهه جوانی

نشانی: دانشیار گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز، ایران.

تلفن: ۰۴۱۳۳۳۹۳۳۹۲

پست الکترونیکی: v.javani@tabrizu.ac.ir

مقدمه

ورزش به دلیل مخاطب قرار دادن گروه‌های گوناگون اجتماعی از سنین مختلف، در تار و پود جامعه تنیده شده است (۱). با نگاهی به تاریخچه ورزش در جهان می‌توان پی برد که ورزش در طول تاریخ همواره قلمرویی بوده که بر اساس مردان شکل گرفته است. نابرابری ورزشی، مردانه محسوب شده و استانداردها و ارزش‌های آن ریشه در یونان باستان دارد؛ یعنی جایی که در بیشتر شهرها، ورزش و تربیت بدنی، به‌طور انحصاری در دست مردان بوده است. ورزش به‌وسیله مردان اختراع شده و برای آنها گسترش پیدا کرده است و زنان نقش بسیار حاشیه‌ای در دنیای ورزش داشته‌اند (۲). مطالعات تجربی نشان داده که تفاوت‌های جنسیتی در سطح یا درجه موانع موجود، در راه انجام فعالیت‌های ورزشی مؤثر است و زنان به عنوان نیمی از افراد جامعه با موانع بیشتری در انجام این فعالیت‌ها روبه‌رو هستند. اینکه زنان چه فعالیت‌های ورزشی را برای اوقات فراغت انتخاب می‌کنند، نیاز به بررسی تمام عواملی دارد که به صورت مثبت (انگیزش) یا منفی (موانع) بر انتخاب آنان تأثیر می‌گذارد (۳). بر خلاف پیشرفت‌های فراوان، در سراسر جهان غالباً زنان در مقایسه با مردان در معرض درک و رفتار نابرابر هستند. نابرابری‌های جنسیتی عاملی مهم در شکل‌گیری شرایطی هستند که در آن، الزامات و محدودیت‌های اجتماعی، قوانین و هنجارهای اجتماعی، اخلاقی و آداب و رسوم، تبعیض‌هایی را برضد زنان ایجاد می‌کنند (۴). کارشناسان همواره این موضوع را تایید کرده‌اند که محدودیت در امکانات تفریحی و ورزشی، نبود برنامه‌ریزی برای بهبود وضع امکانات، نبود یا کمبود مربیان مجرب و موانع فرهنگی و مشکلات خانوادگی همواره در ورزش دختران وجود داشته است که همین موارد زمینه ساز نابرابری و تبعیض جنسیتی شوند (۵). عزیزآبادی و بهشتی (۶) بیان می‌کنند در بیشتر جوامع به شکل متعارف فعالیت‌های ورزشی با مردان تعریف شده و به تبع آن امکانات ورزشی نیز در اختیار آنها قرار گرفته است؛ بنابراین ورزش اساساً فعالیتی مبتنی بر جنسیت است. جواهری، راغفر و ابادزی (۷) چنین بیان می‌کنند که برای حذف موانع پیش روی ورزش زنان و دستیابی به وضعیت برابر، شناخت دقیق مبانی نظری راهبردها و بستر اجتماعی موردنظر به یک اندازه ضروری است. در این صورت می‌توان انتظار داشت سیاست‌گذاری‌ها با توجه به شرایط عینی جامعه طراحی شود و از اجرای راهبردهای متناقض و باز تولیدکننده نابرابری و تبعیض جنسیتی پیشگیری شود. پورگچی و همکاران (۸) بیان داشتند که موانعی همچون نابرابری جنسیتی، تصور از جنسیت، جنسیت و فرهنگ، برخورد جامعه، حاکمیت روابط بر ضوابط و عوامل مدیریتی و فنی در عدم ارتقای ورزشی زنان تأثیرگذار است. یافته‌های جین و همکاران

(۹) نشان داد که اگرچه تعداد بیشتری از زنان و دختران در ورزش‌های اجتماعی شرکت می‌کنند، اما این نکته به تنهایی به شکل قابل توجهی روابط جنسیتی را تغییر نمی‌دهد. سیاست‌هایی که به دنبال ارتقای برابری جنسیتی در ورزش هستند، علاوه بر تمرکز بر افزایش مشارکت زنان، نیازمند اعمال تغییرات در محیط‌های باشگاهی نیز هستند. بیکر، سیمور و زیمالیست (۱۰) بیان می‌کنند زنان ورزشکار نسبت به مردان حقوق کمتری دریافت می‌کنند، فرصت‌های بسیار کمتری برای رقابت حرفه‌ای دارند و باید در مورد آینده فوری خود به عنوان ورزشکار حرفه‌ای با عدم اطمینان بیشتری مبارزه کنند. لیم و دیکسون (۴) نتیجه گرفتند که ورزش همیشه موجب قدرتمندی، امنیت یا اعتماد به نفس نمی‌شود. تجربیات ورزشی می‌توانند نقش‌ها و انتظارات جنسیتی سنتی را تقویت کنند و باعث شوند که زنان احساس قدرت نکنند. در برخی از زمینه‌ها، به‌ویژه در مواردی که هیچگونه عمل و آموزشی درباره توانمندسازی صورت نمی‌گیرد، شرکت‌کنندگان زن که از نقش‌ها و انتظارات جنسیتی آگاه شده‌اند، با ترک ورزش یا کنار آمدن با زنانگی سنتی، به جای مقاومت در برابر آن و تلاش برای تغییر درک دیگران یا ترغیب آنها به رفتار کلیشه‌ای نکردن با زنان، خود را با انتظارات اجتماعی مطابقت می‌دهند.

ورزش زنان یکی از حساس‌ترین موضوعات در میان اقشار مختلف جامعه عراق با توجه به بحث‌هایی مانند محدودیت‌ها، سنت‌ها و هنجارهای تحمیل شده از سوی جامعه عراقی و حمایت «کم» توسط نهادهای رسمی و از سوی دیگر، بی توجهی و همچنین عدم وجود الزامات اصلی برای توسعه این ورزش از نظر تشدید مشارکت بین‌المللی و اختصاص بودجه برای آن است (۱۱). تفاوت زیادی بین تعداد ورزشکاران مرد در مقایسه با ورزشکاران زن وجود دارد. تاکید بر عدم ورزش زنان در جوامع بسته محافظه کار که با آداب و رسوم قبیله‌ای اداره می‌شود، در حال افزایش است؛ در حالی که مردان مجاز به انجام هر نوع ورزشی هستند (۱۲). بی شک فوتبال پرطرفدارترین، پربیننده ترین و هیجان‌انگیزترین رشته ورزشی در جهان محسوب می‌شود. هر چند در دوره‌های مختلف، توانایی زنان در ورزش فوتبال چندان شناخته شده نبود اما امروزه حضور زنان در فوتبال، توجه همگان را به خود معطوف کرده است، به گونه ای که طی سال‌های متمادی، سرعت پیشرفت، ارتقای سطح فعالیت و عملکرد فوتبال زنان بسیار چشمگیر بوده است (۱۳). فوتبال در عراق نیز پس از افزایش آگاهی از اهمیت ورزش برای زنان، بسیاری از ایشان را به خود جذب کرد. بسیاری از پیشگامان جنینش ورزش که توانایی خود را برای رقابت در مسابقات و از طریق آنها به باشگاه‌ها ثابت کرده‌اند، تیم‌هایی را تشکیل داده‌اند. این در حالی است که در

کیفی است. در این روش، پژوهشگر آزادی عمل بیشتری دارد و لزومی به مراجعه یا ارجاع به مبانی نظری ندارد و می‌تواند در پی کشف الگوی خود باشد. جامعه آماری، با توجه به هدف پژوهش شامل ۱۷ تن اساتید و پژوهشگران عراقی که در کشور عراق فعالیت دارند و در زمینه جامعه‌شناسی و مدیریت ورزشی فعالیت دارند، بود. نمونه‌گیری به روش هدفمند و تا رسیدن به اشباع نظری ادامه داشت. اشباع نظری از مصاحبه ۱۴ مشاهده گردید، لیکن پژوهشگران به منظور اطمینان از کفایت داده‌ها تا مصاحبه ۱۷ ادامه دادند. پژوهشگران با تعیین وقت قبلی به مصاحبه‌شوندگان مراجعه کردند و پس از توضیح کوتاه از موضوع و هدف تحقیق، به مدت میانگین ۴۵ دقیقه به مصاحبه پرداختند. مصاحبه‌ها با قالب نیمه‌ساختاریافته و سوالات باز انجام شد. با کسب رضایت از مصاحبه‌شوندگان ضبط و در کمال امانت‌داری در مرحله کدبندی استفاده شد. در طی مصاحبه‌ها یادداشت برداری انجام می‌شد تا در فرایند کدگذاری مورد استفاده محققان قرار گیرد. روایی این مطالعه در بخش کیفی بر مبنای چهار معیار اعتبار، درگیری طولانی مدت، بازرسی مجدد مسیر کسب اطلاعات، چک کردن با مشارکت‌کنندگان و مقایسه مستمر استفاده شده است؛ همچنین از شیوه باز آزمایشی جهت ارزیابی پایایی پژوهش استفاده گردید. در این مرحله سعی شد تا نمونه‌گیری با حداکثر تنوع از زیرگروه‌های مختلف جمعیتی از نظر سن، جنسیت، تحصیلات انجام شود که ویژگی‌های جمعیت شناختی آنها به شرح جدول ۱ می‌باشد.

سال‌های اخیر حضور زنان در فوتبال با توجه به مشکلات فراوانی که با آن روبه‌رو هستند، کاهش چشمگیری داشته است (۱۲). برخلاف تبعیض جنسیتی تاریخی و مستمر فیفا، این نهاد حمایت خود از فوتبال زنان را بهبود بخشیده است؛ البته اینکه تا چه حد این پیشرفت ناشی از احترام به ورزش زنان و یا تمایل به سرمایه‌گذاری در یک بازار دست‌نخورده است، مشخص نیست (۱۳). با این حال، فیفا نیز بر برابری جنسیت در فوتبال تأکید کرده است ولی آمار و ارقام بیانگر یک نابرابری جنسیتی در فوتبال جهان دارد. بررسی جایگاه زنان در فوتبال، امروزه به یکی از پژوهش‌های مهم در حوزه‌های مختلف اندیشه و علوم اجتماعی تبدیل شده است. فوتبال زنان نیز در عراق هنوز از وخامت آشکاری رنج می‌برد و این شکاف در عراق بیشتر از همتاهای خود در کشورهای عربی است. با توجه به این نابرابری در فوتبال عراق، ضرورت تحقیق در مورد علل این نابرابری ضروری و مهم است؛ بنابراین، این تحقیق با هدف مطالعه برابری جنسیتی در فوتبال عراق صورت خواهد گرفت.

روش پژوهش و ابزار پژوهش

رویکرد کلی پژوهش در این مقاله از نوع کیفی و روش مورد استفاده تحلیل مضمون یا تماتیک^۱ است. تحلیل تماتیک (TA) یک روش برای تحلیل داده‌های کیفی و یکی از خوشه‌روشنمایی است که بر شناسایی الگوی معنایی در یک مجموعه داده تمرکز دارد. این تحلیل، فرایند شناسایی الگوها یا تم‌ها در بطن داده‌های

جدول ۱- ویژگی‌های جمعیت شناختی مشارکت‌کنندگان

متغیر	تعداد
جنسیت	۷ زن ۱۰ مرد
سن	بین ۲۱ تا ۳۵ سال بین ۳۶ تا ۵۰ سال بالاتر از ۵۰ سال
تحصیلات	کارشناسی کارشناسی ارشد دکتری
	۸ ۶ ۳

و پژوهشگران حوزه ورزش (که در زمینه جامعه‌شناسی و مدیریت ورزشی فعالیت دارند) در فوتبال عراق به طور کلی ۷۷ مضمون پایه، ۸ مضمون سازمان‌دهنده و ۳ مضمون فراگیر به دست آمد، که به شرح زیر است:

یافته‌های پژوهش

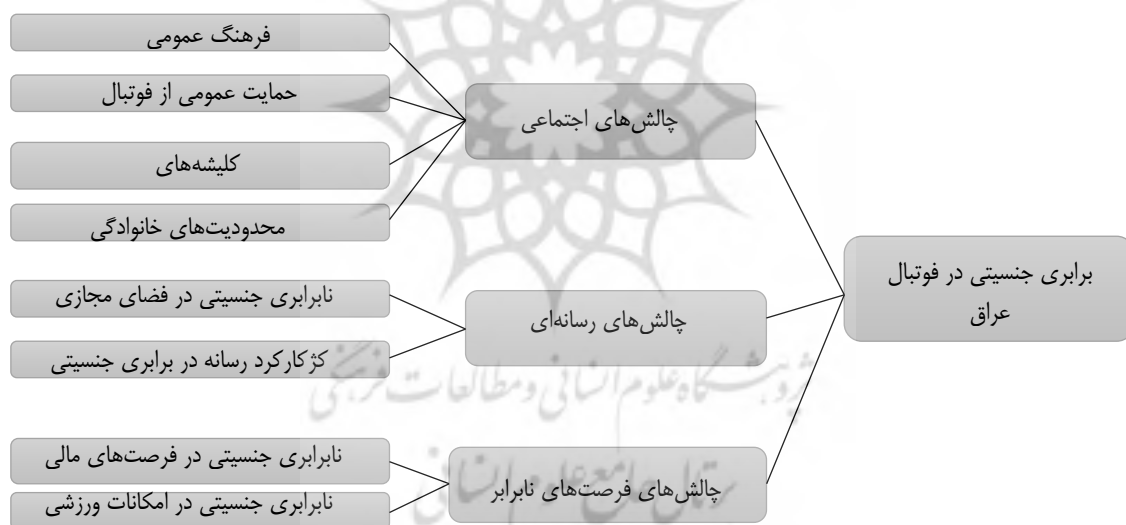
بر مبنای تجزیه و تحلیل یافته‌های به دست آمده از تجزیه و تحلیل داده‌های حاصل از ۱۷ مصاحبه نیمه ساختار یافته با اساتید

¹ Thematic Analysis

جدول ۲- مضامین پایه، سازمان دهنده و فراگیر حاصل از مصاحبه‌ها

مضامین فراگیر	مضامین سازمان دهنده	مضامین پایه
	فرهنگ عمومی	القای حس ضعیف بودن به زنان، وجود تفکرات قالبی جنسیتی در جامعه، القای حس ناکافی بودن به زنان، وجود نابرابری جنسیتی در بطن جامعه، انتظارات نهادینه شده جامعه از مردان و زنان، نفوذ و قدرت جامعه علل نابرابری جنسیتی در حوزه ورزش، فقط انجام کارهای مشخص شده از طرف جامعه توسط زنان، حمایت از مردان در جامعه، جانبداری جنسیتی، زنان دارای کمترین امتیاز جنسی در جامعه، جنس دوم در نظر گرفتن زنان، نابرابری‌های صورت گرفته در حق زنان نسبت به مردان، جدی گرفته نشدن زنان از سوی جامعه، عدم توجه جامعه به حق و حقوق زنان، ضعیف بودن زنان از دید جامعه، ترجیح مرد بر زن در همه مسائل در جامعه، ترجیح مرد بر زن در همه مسائل
چالش‌های اجتماعی	حمایت عمومی از فوتبال مردان	وجود یک نابرابری جهانی در جامعه در مورد فوتبال زنان و مردان، نگاه تبعیض آمیز جامعه به فوتبال مردان و زنان، تابو بودن ورزش زنان برای جامعه، نگاه عقب افتاده جامعه به فوتبال زنان، جدی گرفته نشدن فوتبال زنان از سوی جامعه، بالا بودن حمایت جامعه از مردان فوتبالیست، احساس محرومیت زنان فوتبالیست از حمایت جامعه، برخورد توهین آمیز جامعه با ورزشکاران زن، استفاده از الفاظ تحقیرآمیز برای فوتبال زنان، عدم حمایت اجتماعی از قهرمانان زن برعکس مردان، نگاه تبعیض آمیز جامعه به فوتبال مردان و زنان، عدم اختصاص منزلت اجتماعی یکسان در بین فوتبال زنان و مردان، سوق جامعه بیشتر به سوی ورزش و فوتبال مردان
	کلیشه‌های جنسیتی	ورزش دختران ناقض آداب و سنن جامعه، تلقی زنان به عنوان ایزه‌های مصرف و مصرف‌گرایی، مورد تمسخر قرار گرفتن فوتبالیست‌های زن از طرف جامعه، فوتبال ورزشی فقط برای پسران، وجود چک‌های جنسیتی در بین آحاد جامعه، بازسازی کلیشه‌های جنسیتی از طریق افراد، وجود باورهای کلیشه‌ای کمتر در مورد پسران نسبت به دختران
	محدودیت‌های خانوادگی	محدودیت‌های موجود در خانواده برای دختران ورزشکار، عدم موافقت خانواده‌ها به اعزام دخترانشان برای مسابقات یا اردوهای تمرینی، ممنوع کردن ورزش توسط بیشتر خانواده‌ها و ورزش برای دختران، ترجیح خانواده‌های عراقی بر پسر بودن فرزندشان، ناآشنا بودن خانواده‌های عراقی با فوتبال زنان، تشدید نابرابری جنسیتی بخاطر رفتار خانواده‌ها، تابو بودن ورزش دختران برای خانواده‌های عراقی، پنداشتن فوتبال به عنوان یک ورزش مردانه در میان خانواده‌های عراقی
	نابرابری جنسیتی در فضای مجازی	اختصاص یافتن سهم گسترده از رسانه‌های اجتماعی به فوتبال مردان، حمایت گسترده در فضای مجازی از فوتبال مردان، محو بودن اخبار زنان فوتبالیست در رسانه‌های اجتماعی، ناشناخته بودن زنان فوتبالیست برای کاربران فضاهای اجتماعی
چالش‌های رسانه‌ای	کژکارکرد رسانه در برابری جنسیتی	ترجیح دادن مردان فوتبالیست بر زنان فوتبالیست در برنامه‌های تلویزیونی، اختصاص زمان بیشتر در صدا و سیما به ورزش مردان نسبت به ورزش زنان، بولد کردن موفقیت‌های مردان ورزشکار در رسانه‌ها، کم‌کاری رسانه‌های ورزشی در ترویج برابری جنسی، کمک رسانه‌های ورزشی بر تشدید نابرابری جنسیتی، نادیده گرفته شدن ورزشکاران قهرمان زن در صدا و سیما، ارزش پایین خبری ورزش زنان برای رسانه‌ها، پوشش بسیار ضعیف رسانه‌ای از فوتبال زنان، اختصاص دادن تنها چند دقیقه از اخبار ورزشی به ورزش زنان، عدم توجه رسانه‌ها

	بر شکوفایی استعداد زنان ورزشکار، عدم مورد تشویق قرار گرفتن یکسان و برابر قهرمانان ورزشی زن و مرد در رسانه‌ها، عدم تمایل برای استفاده از زنان فوتبالیست در تبلیغات تلویزیونی
نابرابری جنسیتی در فرصت‌های مالی	عدم وجود حقوق یکسان در برابر نتایج یکسان ورزشکاران مرد و زن، عدم حمایت مالی از فوتبال زنان، یکسان نبودن پاداش‌های دریافتی ورزشکاران زن و مرد در تیم‌های فوتبال، اختلاف فاحش بین قراردادهای زنان و مردان فوتبالیست، عدم اختصاص بودجه به زنان ورزشکار، عدم تمایل اسپانسرها برای حمایت از تیم‌های فوتبال زنان
چالش‌های فرصت‌های نابرابر	عدم وجود یک فضای عادلانه ورزشی از نظر امکانات برای ورزشکاران، عدم وجود امکانات ورزشی برای تاکید بر برابری جنسیتی، عدم وجود یک محیط مناسب برای زنان برای ورزش در هنگام تحصیل، دسترس نبودن مکان‌های ورزشی مناسب برای دختران، نبود محیط تمرینی مناسب برای دختران فوتبالیست برعکس پسران، اختصاص زمان نامناسب تمرینی برای دختران فوتبالیست، توجه بیشتر بر امکانات تمرینی مردان در مقایسه با زنان، ارائه امکانات رفاهی زیاد به ورزش مردان نسبت به ورزش زنان، بالا بودن سهم مردان در فوتبال عراق از زنان، عدم وجود مرکز ورزشی مخصوص بانوان علاقمند به فوتبال در سطح بالا، فرصت بازی و مسابقات نابرابر فوتبالیست‌های مرد و زن.

شکل ۱- مدل برگرفته از یافته‌های پژوهش (محقق ساخته)

سازمان‌دهنده این تم فراگیر فرهنگ عمومی (القای حس ضعیف بودن به زنان، وجود تفکرات قالبی جنسیتی در جامعه، القای حس ناکافی بودن به زنان، وجود نابرابری جنسیتی در بطن جامعه، انتظارات نهادینه شده جامعه از مردان و زنان، زنان دارای کمترین امتیاز جنسی در جامعه، جنس دوم در نظر گرفتن زنان، نابرابری‌های صورت گرفته در حق زنان نسبت به مردان و...)، حمایت عمومی از فوتبال مردان (وجود یک نابرابری جهانی در جامعه در مورد فوتبال زنان و مردان، نگاه تبعیض‌آمیز جامعه به

از تحلیل داده‌های مستخرج از مصاحبه نیمه ساختار یافته با اساتید و پژوهشگران عراقی حوزه ورزش (که در زمینه جامعه‌شناسی و مدیریت ورزشی فعالیت دارند) در فوتبال عراق به شرح زیر ۳ مضمون فراگیر به دست آمد:

چالش‌های اجتماعی

یکی از تم‌های فراگیر که بصورت مکرر در مصاحبه‌ها به آن اشاره شد، چالش‌های اجتماعی بود. از مهم‌ترین مفاهیم

مجازی (اختصاص یافتن سهم گسترده از رسانه‌های اجتماعی به فوتبال مردان، حمایت گسترده در فضای مجازی از فوتبال مردان، محو بودن اخبار زنان فوتبالیست در رسانه‌های اجتماعی و...)، کژکارکرد رسانه در برابری جنسیتی (ترجیح دادن مردان فوتبالیست بر زنان فوتبالیست در برنامه‌های تلویزیونی، اختصاص زمان بیشتر در صدا و سیما به ورزش مردان نسبت به ورزش زنان، برجسته کردن موفقیت‌های مردان ورزشکار در رسانه‌ها، عدم تمایل برای استفاده از زنان فوتبالیست در تبلیغات تلویزیونی و...) است. شاید جای اغراق نباشد که می‌توان رسانه‌ها را مهم‌ترین ابزار اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی نامید. رسانه‌ها به شکل‌های مختلف، در اختیار همه‌ی افراد (جامعه و سطح بین‌الملل) هستند. میزان توجه رسانه‌ها به فوتبال زنان و مردان خود در برابری جنسیتی موجود تأثیر گذار است. مشارکت‌کنندگان چنین نظراتی را بیان کردند:

مشارکت‌کننده HE: در یک ویژه برنامه‌ای در تلویزیون شاهد این هستیم که بیشتر فوتبالیست‌های مرد را دعوت می‌کنند یا هر ورزشکار مرد دیگر! شاید در صد نفر، یک زن ورزشکار دعوت به برنامه‌ای شود آن هم اگر موفقیت بسیار چشم‌گیری به دست آورده باشد!

مشارکت‌کننده ME: شما اگر دقت کنید آنچنان موفقیت فوتبالیست‌های زن یا در کل ورزشکاران زن در رسانه‌ها دیده نمی‌شود؛ اما برعکس از موفقیت‌هایی که ورزشکاران مرد کسب می‌کنند در همه جا صحبت می‌شود. در این وضع رسانه، نمی‌توان گفت برابری جنسیتی در فوتبال عراق برقرار است.

مشارکت‌کننده TA: در رسانه‌های مجازی که الان در دسترس عموم مردم است حتی دختران نیز پی‌گیر فوتبال مردان هستند چه برسد بقیه اقشار جامعه. معمولاً صحبتی در مورد فوتبال زنان نمی‌شود و بیشتر صحبت مردم فوتبالی معطوف به فوتبال مردان است. حتی در فضای مجازی هم برابری جنسیتی در مورد فوتبال دیده نمی‌شود!

چالش‌های فرصت نابرابر

یکی دیگر از تم‌های فراگیر استخراج شده از مصاحبه‌ها، چالش‌های فرصت نابرابر است که شامل نابرابری جنسیتی در فرصت‌های مالی (عدم وجود حقوق یکسان در برابر نتایج یکسان ورزشکاران مرد و زن، عدم حمایت مالی از فوتبال زنان، یکسان نبودن پاداش‌های دریافتی ورزشکاران زن و مرد در تیم‌های فوتبال و...) و نابرابری جنسیتی در امکانات ورزشی (عدم وجود یک فضای عادلانه ورزشی از نظر امکانات برای ورزشکاران، عدم وجود امکانات ورزشی برای تأکید بر برابری جنسیتی، عدم وجود یک محیط مناسب برای زنان برای ورزش در هنگام تحصیل،

فوتبال مردان و زنان، تابو بودن ورزش زنان برای جامعه، نگاه عقب افتاده جامعه به فوتبال زنان، جدی گرفته نشدن فوتبال زنان از سوی جامعه، بالا بودن حمایت جامعه از مردان فوتبالیست و...، کلیشه‌های جنسیتی (ورزش دختران ناقص آداب و سنن و سنن جامعه، تلقی زنان به عنوان اژه‌های مصرف و مصرف‌گرایی، مورد تمسخر قرار گرفتن فوتبالیست‌های زن از طرف جامعه و...)، محدودیت‌های خانوادگی (محدودیت‌های موجود در خانواده برای دختران ورزشکار، عدم موافقت خانواده‌ها به اعزام دخترانشان برای مسابقات یا اردوهای تمرینی، ترجیح خانواده‌های عراقی بر پسر بودن فرزندشان، ناآشنا بودن خانواده‌های عراقی با فوتبال زنان و...) است. طبق بیان مشارکت‌کنندگان، فرهنگ موجود در جامعه بر رفتار مردم تأثیر می‌گذارد. اغلب ورزش‌های مدرن، توسط جامعه عراق برای زنان رد شده و هیچگونه مسابقات و حمایت از طرف جامعه نسبت به ورزش زنان وجود ندارد. حمایت عمومی گسترده از فوتبال مردان باعث شده است زنان فوتبالیست در حاشیه قرار بگیرند. در حوزه برابری جنسیتی در فوتبال عراق نیز برخی‌ها فوتبال را برای زنان و دختران از لحاظ عرف جامعه زشت می‌دانند (در حالی که از منظر قانونی یا شرعی مشکلی وجود ندارد) که این نشان‌دهنده وجود کلیشه‌های جنسیتی پوچ در جامعه عراق است.

مشارکت‌کننده AV: زنان در جامعه ما به عنوان جنس دوم در نظر گرفته می‌شوند. هیچوقت تا حد امکان کار مهمی به آنها سپرده نمی‌شود، چون فکر می‌کنیم آنها نمی‌توانند از پس آن کار بریابند.

مشارکت‌کننده OZ: خانواده‌های عراقی چندان تمایلی به فوتبال بازی کردن دخترانشان ندارند شاید حمایت کمی بکنند ولی بسیاری از آنها فوتبال را برای پسران مناسب می‌دانند.

مشارکت‌کننده JA: بیشتر افراد جامعه پی‌گیر اخبار فوتبال مردان هستند، آنها را دنبال می‌کنند و تعصب بر روی تیم‌های فوتبال مردانه وجود دارد این در حالی است که فوتبال زنان برای اکثر آنها ناشناخته است و اصلاً صحبتی در این مورد نمی‌شود.

مشارکت‌کننده AE: ذهنیت افراد جامعه عراق به گونه‌ای است که برای زنان و مردان یک نقش قالبی در نظر گرفته‌اند. اگر زنی جدا از این نقش‌ها کار دیگری انجام دهد به نظر آنها زنده می‌آید. همین اتفاق برای مردان نیز وجود دارد. در کل انتظارات نهادینه شده در جامعه از زن و مرد باعث شده تا زنان و مردان کارهای مشخصی را سعی داشته باشند، انجام دهند.

چالش‌های رسانه‌ای

از دیگر تم‌های فراگیر استخراج شده، چالش‌های رسانه‌ای است. مفاهیم سازمان‌دهنده این تم، نابرابری جنسیتی در فضای

سنت‌ها، اعتقادات، نگرش‌ها و فرهنگ‌ها بر زندگی شخصی و اجتماعی زنان مسلمان حاکم است و بر خودباوری آن‌ها تأثیر می‌گذارد. همانطور که کانینگهام و ملتن (۱۴) بیان می‌کنند افراد جامعه در دنیای کنونی که ساختار جامعه بر ورزش سایه افکنده است، به طور مستقیم و غیر مستقیم، از طریق ورزش تحت تأثیر ساختارها، نظام‌ها و فرهنگ‌هایی قرار دارند که به وجود آورنده نابرابری هستند. تاج مزیانی و حامد (۱۵) نیز اشاره به فرهنگ جنسیتی کرده‌اند و ارزش‌ها و هنجارهای اجتماعی نقش تعیین کننده‌ای در جنسیتی شدن امور دارند، به طوری که می‌توانند تولیدکننده یا بازتولید کننده دوگانه‌های زنانه و مردانه در فعالیت‌های روزمره و یا اصلاح کننده آن باشند. افروزه، شفیعی و رحمتی (۱۶) فقدان روابط اجتماعی عادلانه در جامعه و افزایش نابرابری‌های اجتماعی را، مهم‌ترین عامل عدم تحقق متعادل خواسته‌ها و نیازهای انسانی و یا گروه‌هایی از افراد جامعه می‌دانند. نبود روابط اجتماعی عادلانه به فقدان امکانات مساوی بین زنان و مردان برای رفع نیازهای زیستی، روانی و اجتماعی‌شان منجر می‌شود. در هر جامعه مشکلاتی وجود دارد که برخاسته از فرهنگ آن جامعه است. مشکلات فرهنگی اجتماعی بانوان ورزشکار نیز در این میان شامل کلیشه‌های جنسیتی مانند مورد تمسخر واقع شدن توسط ورزشکاران مرد، توهین جامعه به ورزش زنان و استفاده از الفاظ تحقیرآمیز برای ورزش زنان است. این مشکلات تابع فرهنگ جامعه است و تا زمانی که فرهنگ عمومی بهبود نیابد، این مشکل حل نمی‌شود. در تحقیق قلی‌پور و کشر (۵) از دید متخصصان وضعیت فرهنگی و کلیشه‌های جنسیتی که درباره نقش‌های زنان و ورزش زنان (دیدگاه مردانه بودن ورزش) در جامعه وجود دارد، برای برابری جنسیتی و جلوگیری از خشونت از طریق ورزش، موانعی را ایجاد می‌کند. به اعتقاد آنان بیشترین تصویری که از زنان ارائه می‌شود، در قالب وظایف خانه، مادر بودن، شریک زندگی یک مرد بودن و حتی با اندامی جذاب برای مردان حاضر شدن است و به توانایی‌های دیگر زنان از جمله ورزشکار بودن توجه کمتری می‌شود. به‌طور کلی وقتی در فرهنگ یک جامعه نابرابری جنسیتی شکل گرفته است در ادامه افراد با این اندیشه بزرگ شده و زنان دنبال نقش‌های تعیین شده از طریق جامعه برای آنها می‌روند و مردان نیز همچنین. شکستن عقاید خانواده‌ها و حتی مردم در مورد برابری در ورزش با وجود اندیشه‌های نهادینه شده سخت به نظر می‌رسد. برای آنها ورزش قلمرویی برای پسرانشان به حساب می‌آید و زنان و دختران هیچ حقی در این مورد ندارند. تبعیض حمایت در جامعه از ورزش زنان و مردان باعث محکم شدن این اندیشه و بسته شدن راه‌ها برای ورزش دختران و زنان است و شکل‌گیری نابرابری در ورزش از همین جامعه شروع می‌شود.

دسترس نبودن مکان‌های ورزشی مناسب برای دختران و ... است. مشارکت‌کنندگان معتقد بودند دولت، امکانات بیشتری در اختیار فوتبال مردان قرار می‌دهد که این امر مسبب نابرابری است. تفاوت‌هایی نیز در مبلغ قراردادها و یکسان نبودن پاداش‌های این دو ورزش، مورد بحث مصاحبه‌کنندگان بود. در ادامه صحبت‌های چند تن از مشارکت‌کنندگان در این باب آورده شده است:

مشارکت‌کننده AF: اگر یک فوتبالیست زن همان افتخاری که یک فوتبالیست مرد کسب کند، جدا از تفاوت آنها در حمایت و پشتوانه اجتماعی، تسهیلات و پاداش کمتری نصیب فوتبالیست زن می‌شود.

مشارکت‌کننده MO: علاوه بر امکانات ورزشی می‌توان به جرات گفت که امکانات رفاهی نیز برای فوتبالیست‌های مرد نسبت به زنان در سطح بالایی قرار دارد. نمی‌توان منکر چنین موضوعی شد که از هر نظر فوتبالیست‌های مردان از نظر امکانات وضعیت بسیار خوبی دارند.

مشارکت‌کننده MH: اگر ما یک شرکت داشته باشیم و بخواهیم اسپانسر یک تیم فوتبال را برعهده بگیریم، به سمت تیم‌هایی می‌رویم که علاوه بر موفق بودن آن تیم، از حمایت مردمی و آشنا بودن آن تیم برای مردم برخوردار باشد، که با این وضع در فوتبال مردان و زنان کمتر شرکتی سراغ تیم‌های زنان می‌رود، متأسفانه!

مشارکت‌کننده HH: یکی از تفاوت‌های فاحش بین فوتبال مردان و زنان که به نظر من شاید یکی از مهم‌ترین دلایل نابرابری می‌باشد که شاهد آن هستیم، قراردادهای فوتبالیست‌هاست. یک فوتبالیست زن نسبت به فوتبالیست مرد خیلی کمتر حقوق دریافت می‌کند. علاوه بر حقوق، ما شاهد هستیم که بودجه زیادی برای فوتبال زنان در نظر گرفته نمی‌شود و لازم به ذکر نیست که بودجه اختصاص یافته به فوتبال مردان وضعیت بهتری دارد.

بحث و نتیجه‌گیری

برابری جنسیتی از ابتدا در جامعه مطرح بوده است. اگرچه زنان طبق قانون با مردان برابر هستند، اما در دنیای فوتبال این عدالت و برابری بحث برانگیز شده است. باورها و نگرش‌های ناعادلانه‌ای که در فرهنگ و جامعه تجسم یافته و همچنین نگاه جنسیتی به زن در میان بسیاری از مردان، حقیقتی انکارناپذیر است که هنوز زندگی بسیاری از زنان و دختران را مورد تأثیر قرار داده است. نگاه جنسیتی به زن در واقع نگاهی است که زن را مادر و در خدمت خانواده می‌داند و این بهانه‌ایست که زن را از سایر فعالیت‌های اجتماعی و شغلی مانند ورزش دور می‌کند. این

شاید جای اغراق نباشد که رسانه‌ها را مهم‌ترین ابزار اطلاع‌رسانی و فرهنگ‌سازی نامید. رسانه‌ها به اشکال مختلف، در اختیار همه‌ی افراد (جامعه و سطح بین‌الملل) هستند. پخش و گوسرد کردن ورزش زنان از طریق این رسانه‌ها مهم‌ترین عامل پذیرش و درک جوامع بین‌الملل است؛ حتی خانواده‌های افراطی نیز با تکرار و نشان دادن ورزش زنان در رسانه‌ها به نوعی چشمشان به این امر عادت می‌کند و با گذشت زمان از تابو پنداشتن ورزش زنان در پخش تلویزیونی دست برمی‌دارند. عدم اطلاع‌رسانی یا اطلاع‌رسانی محدود و یا تبعیض آشکار در اطلاع‌رسانی فوتبال مردان نسبت به فوتبال زنان باعث شده است نابرابری جنسیتی که در فوتبال دیده می‌شود به نوعی تقویت شود. مردم در ارتباط با رسانه‌ها چه مجازی، چه دیداری و چه شنوایی با بسیاری از مسائل آشنا می‌شوند و آنها را درک می‌کنند. دیدن و درک کردن موضوع نابرابری جنسیتی در رسانه‌ها نیز تاثیر بسیاری بر روی مردم دارد و پایه‌های این نابرابری در فوتبال عراق نیز تقویت می‌شود. طالب‌پور، نظری آذر و کاشانی (۱۷) بیان می‌کنند که بازتاب تبعیض‌های جنسیتی در رسانه‌ها قابل مشاهده است. عدم پوشش رسانه‌ای ورزش بانوان و بازتاب همین تبعیض‌های جنسیتی در رسانه‌ها قابل مشاهده می‌باشد. عدم پوشش رسانه‌ای ورزش بانوان و بازتاب فعالیت‌های ورزشی آنان از مواردی است که نمی‌توان در ایجاد و تقویت این نابرابری نادیده گرفت؛ در واقع، همانگونه که بورديو هم در نظریه رسانه‌ای خود مطرح می‌کند، زنان ورزشکار با سانسور رسانه‌ای مواجه هستند و به گفته وی با بدترین شکل سانسور در رسانه تلویزیون مواجهیم. مطابق یافته‌های گراف (۱۸) سطح پوشش رسانه‌ای ورزش مردان نسبت به زنان در ایالات متحده آمریکا ۶۸ به یک در تلویزیون و ۲۰ به یک در رسانه‌های نوشتاری است. قاسمی و همکاران (۱۹) بیان کردند نابرابری بودن حمایت رسانه‌ها از ورزش زنان نسبت به مردان سبب کم شدن مخاطبان به عنوان تماشاگر تلویزیونی و یا طرفدار ورزشی شده است. ازسوی دیگر، به دلیل پوشش رسانه‌ای کمتر و نداشتن پشتیبانی کافی، حامی مالی کمتری نیز برای آنها وجود دارد. عدم پوشش رسانه‌ای مناسب ورزش بانوان و دستاوردهای آن موجب به حاشیه کشاندن ورزش بانوان می‌شود. نادیده گرفته شدن دائمی زنان ورزشکار توسط رسانه‌ها به این معنی است که رسانه برای زنان در مقایسه با مردان ارزش و اهمیت کمتری قائل می‌شود؛ در واقع رسانه‌ها بنگاه‌هایی هستند که برتری مردان را بر زنان حفظ می‌کنند.

وجود تفاوت فاحش بین قراردادهای فوتبالیست‌های زنان و مردان، تسهیلات اختصاص داده شده و امکانات و کمپ‌های تمرینی فوتبالیست‌های زنان و مردان خود گواه نابرابری جنسیتی در فوتبال عراق است. اریکسون (۲۰) بیان می‌کند که ورزش کلید

شناخت جوامع و مدخلی برای تحلیل ساختارهای حاکم بر جامعه است. در بیشتر جوامع به طور متعارف فعالیت‌های ورزشی با مردان تعریف شده است و به تبع آن امکانات ورزشی نیز در اختیار آنها قرار گرفته است؛ بنابراین ورزش اساساً فعالیتی مبتنی بر جنسیت است. از منظر افروزه، شفیعی و حکمتی (۱۶) گاهی تفاوت‌های جنسیتی آنقدر زیاد است که حتی در اختصاص تسهیلات و امکانات ورزشی، زنان از میزان کمتری برخوردارند. ارائه امکانات رفاهی به آقایان در مقابل زنان به میزان بیشتری است. این امر نه تنها مبحث برابری را زیر سوال می‌برد بلکه توسعه ورزش بانوان را نیز مختل کرده است. نبود امکانات کافی ورزشی مختص زنان، راحت پیدا نشدن حامی مالی برای زنان و بی‌توجهی به وضعیت بدنی زنان در طول ماه از این موارد است که نیاز به اندیشیدن راه حل برای رفع این موارد ضروری است. طبق نظریه منابع و لایه‌بندی جنسیتی، امکانات بیشتری که جامعه در اختیار مردان می‌گذارد و گذاشته است، مردان را بیشتر به سمت ورزش و سایر فعالیت‌های اجتماعی سوق می‌دهد. همانگونه که بورديو هم تاکید می‌کند پایگاه اقتصادی-اجتماعی، تعیین کننده فعالیت ورزشی افراد جامعه می‌باشد. در صورتی که زنان با هر پایگاه اقتصادی و اجتماعی، امکان برابر برای شرکت در فعالیت‌های اجتماعی و ورزشی ندارند (۱۷). بنابر تحقیق عبد زید الدلیمی و اسود، (۲۱) اگر از موانع صحبت کنیم، موانع بسیار زیاد است و بخش اعظم آن بر عهده نهادهای مربوط در وزارت ورزش و جوانان، فدراسیون فوتبال، المپیک و باشگاه‌های ورزشی است که حتی اتاق تمرین برای بازیکنان فراهم نمی‌کنند. عدم حمایت مالی و نبود مدرسه ورزشی برای آنها و اکثر باشگاه‌های ورزشی و نبود توجه و تامین نیازهای اولیه برای موفقیت ورزش بانوان از موانعی است که وجود دارد، و ویگمور (۲۲) بیان می‌کند که یک مرد فوتبالیست پردرآمد تقریباً ۲۲۰ برابر بیشتر از زن فوتبالیست پردرآمد در فوتبال انگلستان حقوق دریافت می‌کند. منابع مالی و امکانات بیشتری در جامعه در اختیار مردان گذاشته می‌شود و مردان بیشتر به سمت ورزش و سایر فعالیت‌های بدنی سوق داده می‌شوند.

برابری جنسیتی در فوتبال هنوز با موانع بزرگی روبرو است و این موانع می‌تواند از کشوری به کشور دیگر متفاوت باشد. برای دستیابی به برابری جنسیتی در فوتبال عراق، سازمان‌های ورزشی مردان باید در لیگ زنان سرمایه‌گذاری کنند و این ورزش‌ها را برای زنان ترویج کنند. درآمدهای لیگ‌های بزرگ از پوشش رسانه‌ای، حمایت‌های مالی و فروش بلیت به دست می‌آید. هدف پوشش رسانه‌ای و حمایت‌های مالی، جلب هرچه بیشتر تماشاگران به منظور به حداکثر رساندن درآمد است. به همین دلیل از آنجایی که فوتبال مردان از محبوبیت بیشتری برخوردار

پیروی از اصول اخلاق پژوهش

این پژوهش برگرفته از پایان‌نامه دکتر است و تمام نکات اخلاقی شامل رازداری، در اولویت بودن سلامت روان‌شناختی شرکت‌کنندگان، امانت‌داری، دقت در استناددهی، قدردانی از دیگران، رعایت ارزش‌های اخلاقی در گردآوری داده‌ها، رعایت حریم خصوصی شرکت‌کنندگان توسط پژوهشگران مدنظر قرار گرفته است.

حامی مالی

تمام منابع مالی و هزینه پژوهش و انتشار مقاله تماماً بر عهده نویسندگان بوده و هیچ‌گونه حمایت مالی دریافت نشده است.

مشارکت نویسندگان

مقاله برگرفته از پایان‌نامه مقطع دکتراست. نویسنده اول دانشجوی مقطع دکتری است؛ نویسنده دوم استاد راهنمای اول و نویسنده مسئول؛ نویسنده سوم استاد مشاور رساله می‌باشند.

تعارض منافع

این نوشتار برگرفته از پایان‌نامه دکتر است تحت عنوان «مفهوم بندی عدالت جنسیتی در فوتبال کشور عراق» است (گروه مدیریت ورزشی، دانشکده تربیت بدنی و علوم ورزشی، دانشگاه تبریز، تبریز) است و با منافع شخصی یا سازمانی منافات ندارد.

هست - پوشش بیشتری نسبت به زنان دریافت می‌کنند؛ بنابراین، مردان در طول نسل‌ها دسترسی بسیار بیشتری به مخاطبان داشتند و می‌توانستند پایگاه هواداران بزرگ‌تری ایجاد کنند. این معایب که در طول نسل‌ها اتفاق می‌افتد ممکن است یکی از دلایل اساسی برای هنجاری باشد که منجر به سوگیری نسبت به مردان شده است، پس برای دستیابی به فرصت‌های برابر برای زنان و مردان، باید به زنان اجازه داده شود که در معرض دید یکسان قرار بگیرند (مانند تلویزیون، مجلات و غیره). نابرابری در دستمزدها - از مسابقات محلی گرفته تا مسابقات بین‌المللی - متغیر است. بسیاری از زنان حرفه ورزشی خود را به امید یک شغل بهتر ترک می‌کنند. از این رو زنان در حرفه ورزشی خود در مقایسه با مردان در محرومیت قرار دارند و از دستیابی به آرزوهای خود ناتوان می‌شوند و باید با به‌کارگیری هر آنچه که لازم است به برابری و عدالت نه تنها در فوتبال بلکه در همه رشته‌های ورزشی دست یافت.

ملاحظات اخلاقی

پس از اجرای پژوهش از شرکت‌کنندگان رضایت آگاهانه کتبی گرفته شد و تمام شرکت‌کنندگان با رضایت خود در پژوهش شرکت داشتند و محققان به آن‌ها اطمینان دادند که نتایج تحقیق محرمانه خواهد بود.

References

1. [Ajorlou F, Ghadimi B, Mohammad Kazemi R, Azad Fada S. 'A Model of the Position of Women in Sports to Improve Development Indicators in Iran', *Strategic Studies on Youth and Sports*, 2021, 20\(53\), pp. 159-174. doi: 10.22034/ssys.2021.461. \(in persian\)](#)
2. [Mohel A. Reclaiming Women's Voice in Masculine Competitive Sports Cultures. *The Routledge Handbook of Gender Politics in Sport and Physical Activity*. 2022p. 221-252.](#)
3. [Aghaei N, Fatahian N. The comparative study of barriers of sport participation among athletes and non-athletes' female teachers in Hamadan, using Crawford hierarchical barriers \(case study of female teachers in Hamadan\). *JRSM*. 2012, 2 \(4\) :161-174](#)

URL: <http://jrsm.khu.ac.ir/article-1-1609-fa.html> (in persian)

4. [Lim, S. Y., & Dixon, M. A. A. \(2017\). conceptual framework of sport participation and women's empowerment. *Managing Sport and Leisure*. 22\(5\): 400-413.](#)
5. [Gholi poor M, Keshkar S. 'An Educational Program Pattern in Sports to Achieve Gender Equality and Violence Prevention against Women', *Sport Management Studies*, 2021, 13\(68\), pp. 1-29. doi: 10.22089/smrj.2020.9095.3080. \(in persian\)](#)
6. [Mohammadi aziz abadi M, Beheshty SS. 'Political Sociology of Sport: The impact of sports and professional athletes on political life', *Iranian Political Research*, 2020, 7\(23\), pp. 142-174. doi: 10.22034/sej.2020.1864105.1140. \(in persian\)](#)
7. [Javaheri A, Raghfar H, Abazari Y. A Critical Analysis of Theories](#)

of Gender Equality in Sport and the Challenges Ahead', *Sociological Review*, 2021, 27(2), pp. 111-131. doi: 10.22059/jsr.2021.81420 (in persian)

8. Poorgachi S, Heidarinejad S, Shetab Booshehri SN, Khatibi A. 'The Barriers to Promote Female Athletes in Khuzestan Premier League', *Sport Management Studies*, 2017, 9(42), pp. 137-162. doi: 10.22089/smrj.2017.1988.1423 (in persian)

9. Jeanes R, Spaaij R, Farquharson K, McGrath G, Magee J, Lusher D, Gorman S. 'Gender relations, gender equity, and community sports spaces', *Journal of Sport and Social Issues*, 2021, vol. 45, no. 6, pp. 454-567. <https://doi.org/10.1177/0193723520962955>

10. Baker C, Seymour E, Zimbalist A. 2019. Female athletes are undervalued, in both money and media terms. *Forbes*. p. 24-35

11. Sfeir, L. (1985). The Status of Muslim Women in Sport: Conflict between Cultural Tradition and Modernization. *International Review for the Sociology of Sport*, 20(4), 283-306. <https://doi.org/10.1177/101269028502000404>

12. Brooke, M. (2020). 'Feminist' in the sociology of sport: An analysis using legitimation code theory and corpus linguistics. *Ampersand*, 7, p.100068.

13. Klein, M.L. (2018). Women's football leagues in Europe: Organizational and economic perspectives. *Female Football Players and Fans: Intruding into a Man's World*, pp.77-101.

14. Cunningham, G.B. and Melton, E.N. (2014). Signals and cues: LGBT inclusive advertising and

consumer attraction. *Sport Marketing Quarterly*, 23(1), p.37.

15. Tajmazinani AA, Hamed M. Investigating the evolution of gender culture in textbooks (a comparative study of the first Persian books of the years 1357, 1362 and 1382). *Social Science Quarterly*. 2014, 21(64): 73-104. (in persian)

16. Afrozeh H, Shafiei Sh, Rahmati MM. 'Phenomonological Study of Gender Inequality in Iran', *Human Resource Management in Sports*, 2021, 9(1), pp. 189-211. doi: 10.22044/shm.2022.11403.2411 (in persian)

17. Talebpour A, Nazari Azad M, Kashani M. 'Sociological Analysis of Gender Inequality in Sport (The Perspective of Female National Hero Athlete)', *Quarterly Journal of Woman and Society*, 2019, 10(40), pp. 289-316.

18. Dadswell K, Mandicos M, Flowers EP, Hanlon C. Women from Culturally Diverse Backgrounds in Sport Leadership: A Scoping Review of Facilitators and Barriers. *Journal of Sport and Social Issues*, p.01937235221134612. 2022.

19. Hargreaves J. *Sporting females: Critical issues in the history and sociology of women's sport*. Routledge. 2002.

20. Eriksen IM. Teens' dreams of becoming professional athletes: The gender gap in youths' sports ambitions. *Sport in Society*, 2022, 25(10), pp.1909-1923.

21. Benn T, Pfister G, Jawad H. *Muslim women and sport*. Routledge. 2010.

22. Wigmore T. Sport's Gender Pay Gap: Why Are Women Still Paid Less than Men?. *New Statesman*, 5.2016.

